

Aan: College van Burgemeesters en Wethouders gemeente Meierijstad

Van: ZLTO De Meierij

Betreft: Reactie op het voorstel tot oprichting van een gemeentebreed ondernemersfonds

Erp, 22 juni 2026

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

Als bestuur van ZLTO De Meierij hebben wij de afgelopen maanden intensief deelgenomen aan de gesprekken en werksessies rondom de mogelijke invoering van een ondernemersfonds in de gemeente Meierijstad. Wij hebben dit proces steeds met een open houding benaderd en ons constructief opgesteld in de zoektocht naar oplossingen voor de door ons geuite bezwaren.

Na zorgvuldige afweging moeten wij echter constateren dat wij geen voorstander zijn van de invoering van een ondernemersfonds in Meierijstad.

Belastingverhoging voor een brede groep inwoners en organisaties

Een ondernemersfonds wordt gevuld via een opslag op de OZB voor objecten die vallen onder de categorie niet-woningen. Daarmee worden niet alleen ondernemers geraakt, maar ook een veel bredere groep inwoners en organisaties. Denk hierbij aan eigenaren of huurders van onder andere schuren, garageboxen, opslagruimten en sportkantines.

Feitelijk betekent dit een gedwongen lastenverzwaring voor een grote groep belastingplichtigen die niet vanzelfsprekend onderdeel uitmaken van de achterban van Ondernemend Meierijstad of profijt zullen hebben van de activiteiten van het fonds.

Proces en totstandkoming

Het initiatief voor een ondernemersfonds is afkomstig van Ondernemend Meierijstad en is vervolgens omarmd door het college van Burgemeester en Wethouders. In dat kader is adviesbureau Blaauwberg ingeschakeld.

Dit bureau beschikt over ruime ervaring met de invoering van ondernemersfondsen in verschillende gemeenten en treedt daarbij veelal op als begeleider van dergelijke trajecten. In de werkgroep viel het op dat vooral de positieve ervaringen werden benadrukt. Tegelijkertijd bereiken ons steeds meer signalen dat in gemeenten waar een ondernemersfonds is ingevoerd, de waardering ervoor afneemt. Het zou goed zijn om ook deze geluiden mee te laten wegen.

Structurele bezwaren blijven bestaan

Tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep is voor ons duidelijk geworden dat een belangrijk deel van onze bezwaren niet kan worden weggenomen, omdat deze voortvloeien uit de systematiek van een ondernemersfonds zelf.

Een belangrijk bezwaar betreft de verdeling van de lasten. De hoogte van de bijdrage staat niet in verhouding tot omzet, winstgevendheid of draagkracht van ondernemers. Hierdoor ontstaan aanzienlijke verschillen tussen ondernemers. Een kleine rondgang leert dat voor een volwaardig agrarisch bedrijf de bijdrage zomaar € 500, of meer kan bedragen. Zonder dat daar een aantoonbare relatie bestaat met het inkomen of het directe voordeel dat uit het fonds wordt verkregen.

In een periode waarin ondernemers al geconfronteerd worden met stijgende kosten en toenemende regeldruk vanuit verschillende overheidslagen, achten wij een aanvullende verplichte heffing ongewenst.

Toegevoegde waarde voor onze achterban ontbreekt

Het uitgangspunt van een ondernemersfonds is dat de middelen uiteindelijk weer ten goede komen aan de ondernemers binnen het betreffende trekkingsgebied. Voor onze achterban zien wij echter onvoldoende meerwaarde.

ZLTO beschikt reeds over een goed functionerende verenigingsstructuur waarin leden via hoge contributies bijdragen aan collectieve belangenbehartiging, kennisontwikkeling en gezamenlijke projecten. Daarnaast participeert ZLTO in tal van samenwerkingsverbanden en projecten op het gebied van onder meer bodem, water, biodiversiteit, landschap, emissiereductie, gewasbescherming en duurzaamheid.

Ook organiseren wij activiteiten voor leden en publiek en bieden wij via ledenvoordeel diverse collectieve inkoopmogelijkheden. Wij zien op dit moment geen aanvullende activiteiten of doelstellingen die de invoering van een ondernemersfonds rechtvaardigen.

Alternatieven verdienen serieuze aandacht

De doelstellingen die met een ondernemersfonds worden nagestreefd, zoals samenwerking, gezamenlijke promotie en collectieve investeringen, kunnen naar onze overtuiging ook via andere instrumenten worden bereikt.

Daarbij kan gedacht worden aan bestaande samenwerkingsverbanden, overkoepelende overlegstructuren met meerdere (ondernemers)verenigingen, of een Bedrijveninvesteringszone (BIZ), waarbij uitsluitend de direct betrokken ondernemers of organisaties bijdragen aan de activiteiten waarvan zij profiteren. Ook de contributiestructuur van verenigingen zelf kan worden betrokken. Naar ons idee zijn alternatieven onvoldoende onderzocht.

Draagvlak onvoldoende inzichtelijk

Draagvlak is essentieel. In het rapport wordt herhaaldelijk toegelicht waarom een draagvlakmeting niet nodig of niet wenselijk zou zijn. Dit lijkt ons echter de wereld op zijn kop. Als het ondernemersfonds niet breed gedragen wordt, is het gedoemd te mislukken, leidt het tot frustratie bij betrokken organisaties en personen, en worden de beoogde doelen niet gehaald. Wij achten het daarom van wezenlijk belang dat er een goede draagvlakmeting wordt uitgevoerd.

Verantwoordelijkheid van de gemeenteraad

Wij vinden het van belang te benadrukken dat een ondernemersfonds geen vanzelfsprekend of onvermijdelijk gevolg is van wensen vanuit delen van het bedrijfsleven. De gemeenteraad heeft hierin een zelfstandige verantwoordelijkheid.

De keuze voor de belastinggrondslag, de inning van de middelen, het toezicht op de besteding daarvan en de afweging welke groepen bijdragen aan het fonds, liggen uiteindelijk bij de gemeente.

Daarmee is ook de keuze om niet-ondernemers met een niet-woningobject financieel te laten bijdragen aan een ondernemersfonds een bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenteraad.

Er ontstaat bovendien een parallelle structuur buiten de gemeenteraad om, gevormd door ondernemers en organisaties, terwijl de doelen die in de rapporten worden genoemd veelal maatschappelijk van aard zijn, zoals scholing, bereikbaarheid en zorg. Het nastreven van deze doelen zou dan betaald moeten worden door mensen die toevallig een categorie niet-woning op hun OZB-aanslag hebben, terwijl de gemeenteraad geen zeggenschap heeft over

de besteding van deze middelen, terwijl deze taken onderdeel zijn van de gemeentelijke taken.

Tarieven en bijdragen in het rapport.

We hebben vragen en twijfels over het bedrag wat door de sectoren, maar door de agrarische sector in het bijzonder, bijeengebracht zou worden. Het zou goed zijn als deze cijfers geactualiseerd worden op basis van de huidige belastinggrondslagen.

Slot

Wij hopen dat het college van Burgemeester en Wethouders zich bewust is van het feit dat het ondernemersfonds geen breed gedragen bottom-up initiatief is binnen alle geledingen van het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in Meierijstad. En dat de rapporten die voor u liggen over het algemeen positief gekleurd zijn door de voorstanders van dit fonds.

Wij verzoeken u daarom een zorgvuldige afweging te maken tussen de beoogde voordelen van een ondernemersfonds en de extra lasten die daarmee worden opgelegd aan ondernemers, verenigingen, instellingen en andere belastingplichtigen.

Namens het bestuur van ZLTO De Meierij

Hans Rijkers

Secretariaat